

MEGJELENIK HAVONTA INGYENESEN

Mozsgó

X. évfolyam 8. szám 2020. augusztus

MOZSGÓ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK INFORMÁCIÓS LAPJA

MOZSGÓ MEGÚJUL

Kedves Mozsgóiak! Kedves Olvasók!

Ezt a szlogent választottam a következő hónapok, évek történéseinek.

Több éve dédelgetett álmaink válnak valóra, hiszen községünkben látványos, nagy léptékű beruházások kezdődnek el. Sok-sok munkaóra, türelmetlen várakozás, viták, visszautasítás, újratervezés, átdolgozott éjszakák előzték meg mostani sikereinket.

De nem adtuk fel, örömmel jelentem be, a célegyesbe értünk. A legtöbb projektről már értesülhettek, azonban a látványos eredmények most következnek.

A beruházások összértéke meghaladja az ÖTSZÁZ MILLIÓ forintot.

Ez az összeg uniós, állami és önkormányzati forrásból tevődik össze. Nagyon sok lehetőséget biztosít a kormány, melyet igyekszünk maximálisan kihasználni. Nem megyünk el egyetlen pályázat mellett sem. Természetesen kiemelendő, hogy Mozsgó Önkormányzatának jó gazdálkodása teszi lehetővé az önrész biztosítását.

Fejlesztések listája:

- községet Alsóhegygel összekötő út
- Pozsonyi utca burkolatának elkészítése
- bölcsőde bővítése, megújítása
- kápolna felújítása
- kultúrház külső- és belső terének felújítása
- volt jegyző lakás felújítása
- húsfeldolgozó üzem építése
- központi park kialakítása
- tanösvény bővítése
- turizmusfejlesztés

A projektekről folyamatosan beszámolunk Önöknek.

Az esetleges kellemetlenségek (zaj, teherautó forgalom megnövekedése, kultúrház használaton kívül helyezése...) miatt kérem szíves türelmüket!

Remélem, mindenkit örömmel tölt el községünk fejlődése, megújulása. Bízom benne, hogy megélhetésünket is segítjük ezáltal.

Kovács Zsolt Vilmos
Polgármester

MOZSGÓ MEGÚJUL

KÁPOLNA FELÚJÍTÁSA ÉS ÁTALAKÍTÁSA

A tervezett felújítás, átalakítás célja a település-képet meghatározó épület külső rekonstrukciója, többfunkciós közösségi tér létrehozása, fejlesztése, energetikai korszerűsítése.

2020. 07. 07.

1906-ban a Lechner Ödön tanítvány, Kirsten Ágoston tervei alapján készült a Biedermann kastély parkjában a családi kriptá és kápolna. A terméskő és téglá épület néhány eleme (oszlopok, párkányok, ajtók és ablakkeretek) carrarai márványból készült, bronz borítású kapuja és a szentély feletti toronyban harangja is volt. A kápolnából a halotti maradványokat már 1982-ben áthelyezték a községi temetőbe. A több évtized óta használaton kívüli építmény tetőzete beomlott, a padozata tönkrement, elindult az enyészet felé.

Az önkormányzat néhány évvel ezelőtt a felújítására és átalakítására pályázatot nyújtott be. A pályázati bürokrácia útvesztőjében keringő határozat a tavalyi évben szabad utat kapott. A közbeszerzési eljárás lefolytatása után örömmel jelentem, hogy 2020. július 30-án az építkezési vállalkozó a munkálatokat elkezdte.

A beruházás összértéke megközelíti az 50 millió forintot. Az önkormányzatnak 15 millió önrészt kell hozzá tennie.

A tervek szerint a kupola tér és előtere összenyitásával kamarai koncertek, kiállítások, házasságkötések és egyéb ide illő rendezvény céljára alkalmas belső teret és parkosított környezetet alakítanak ki. Az épület elektromos ellátást és hőszivattyús padlófűtést kap. A falak felújításra kerülnek, a tetőszerkezet és az előtér mennyezete teljesen újonnan fog elkészülni.

2020. 08. 03.

Fotók: Ken Owen

2020. 08. 03.

Fotó: Kántor Éva

ÉPÍTÉSZETI KIALAKÍTÁS LEÍRÁSA

HOMLOKZAT: Az épület homlokzata teljes mértékben terméskő borítású, a nyíláskeretek faragott kövek, a nyílászárók fa és fém szerkezetek, a tetők ereszein nincs csatorna. A felújítás során a meglévő leesett köveket a helyükre kell építeni, a hiányokat pótolni kell. Az épület körül a felszíni vizeket el kell vezetni.

TETŐFEDÉS, -SZERKEZET és FAFÖDÉM: Az épület teljesen új tetőszerkezetet kap, a fedés piros hódfarkú cserép lesz (megjegyzendő, hogy valaha Zsolnay színes, mázas cserép fedhette. Jó lenne legalább a kúpcserépeket mázas Zsolnayból készíteni). A tetőfedés alá tetőfólia készül. A tetőre ereszcsonna nem készül, viszont az ereszek mindenhol vízorros ereszbádoggal borítottak. Az előtér mennyezete látszó, gyalult kivitelű fagerendás kazettás sík keményfa szerkezet lesz. A kazettákba utólagosan felszerelhető faragott betétek kerülnek majd, melyek a falu történetével összefüggő ábrákat kapnak.

FÖDÉMEK HŐSZIGETELÉSE: A kör kupolás téglaboltozat és az újonnan készülő fa kazettás előtéri mennyezet fölé 15 cm vastag kőzetgyapot hőszigetelés terítést kell létesíteni a padlástérben.

ELŐTÉR-KUPOLATÉR ÖSSZENYITÁS: A két teret elválasztó falat acél biztosító gerendák elhelyezése után köríves boltozat helyettesíti. A boltíveket a fal bontott tégláiból kell elkészíteni.

PADLÓ BURKOLÁS: A sík, színes kőporcelán padló a helyiségeknek megfelelő dísz keretezéseket kap, a kupola közepe alatt feliratozott márvány emléklappal.

ELŐTETŐ, ELŐLÉPCSŐ: A bejárati előtetőt a meglévő, márvány oszlopaival újjá kell építeni a hozzá tartozó kő előlépcsőkkel együtt. A lépcsők hiányzó részeit esztich betonnal kell kiegészíteni.

NYÍLÁSZÁRÓK, BÁDOGOZÁS: A bejárati ajtót az eredeti fémborításos formában kell újjáépíteni, az ablakokat az eredetieknek megfelelően kell felújítani. A torony harang felépítményét az eredetinek megfelelő formában kell újra gyártani horganyzott anyagból.

BELSŐ VAKOLATOK, FESTÉS: A kupola vakolatlan marad, a falak részben vakoltak, a festett boltívek épen maradt részei (részlegesen) helyre állítandók, a vakolt felületek fehérre meszeltek, kő felületek megtisztítandók.

JÁRDA, ÉPÜLET KÖRÜLI JÁRDA: A belső parki útról 1,5 m széles, tájba illő vonalvezetésű, parkvilágítással ellátott terméskő burkolatú járda vezet a főbejáráshoz. Az épület körül aládrénezett egy-szemcsés kőszegélyes kavicsáv készül 60 cm szélességben.

SZOCIÁLIS KIALAKÍTÁS, PARKOLÓK: Az egyes használathoz, előadásokhoz esetlegesen szükséges szociális funkciókat a közeli kastély helyiségei biztosítják. Ugyanez vonatkozik a parkolásra is. A gyönyörű kerti tavas ősparkba autókat nem szabad beengedni.

VILLAMOS KORSZERŰSÍTÉS: A mennyezeti szerelést a födémek felett, az oldalfalon vakolatba süllyesztve kell elkészíteni. Az általános világítást a mennyezetre, ill. a falakra kell szerelni, a kupola alsó és felső gyűrűjét led világítással látjuk el. Az oszlopos kupola tartók mögötti tereket rejtett háttér világítással látjuk el.

A fellépők egyedi, irányított világítását az alsó kupola gyűrűre szereljük.

HŐSZIVATTYÚS FŰTÉS: A levegő-levegő közegű hőszivattyús padlófűtés beltéri egységét a bejárati fal sarok közeli részén belsőépítészeti takarásban, a kültérre pedig az épülettől 3 méterre kialakított sövény keret közepébe helyezzük el.

AKADÁLYMENTESÍTÉS: A bejárati ajtó megfelelő szélességű és küszöb nélküli lesz. Akadálymentes wc, mosdó a közeli kastélyban megvan, a hallássérültek számára indukciós hurok viszont ki lesz építve teremben. A burkolat mintázata jelzi a közlekedés irányát a térben (a fal melletti sávok más felületek, a középkötő jelzi a tér közepét. A bejárati lépcsőt az eredetinek megfelelően kell kiépíteni, így itt segítségre szorul a mozgáskorlátozott (a rendezvényekkor ezt a felügyelet kijelölt személye meg tudja oldani).

NAPELEM: 3 kW teljesítményű rendszer kiépítése.

KÖZÖSSÉGI TÉR MEGÚJÍTÁSA

Mozsgó Község Önkormányzata 25 409 744 Forint támogatást nyert az idei évi Magyar Falu Programban a falu művelődési házának felújítására.

A 100%-os kormányzati támogatásból az épület külső és belső felújítása valósul meg.

KARANTÉN KAKASFŐZÉS

Köszönöm minden Mozsgóinak, hogy részt vett ezen a közösségi eseményen. Nagy örömmre szolgált, hogy ilyen sok család és baráti társaság töltött el egy jó hangulatú közös napot.

Az ajándékcsomag nyertese: Kiss Zoltán lett.
Gratulálok!

Kovács Zsolt Vilmos Polgármester

90. SZÜLETÉS NAP

90. születésnapja alkalmából Polgármester úr személyesen köszöntötte falunk köztisztviselőiben álló ünneplteit.

Ságodi József 1930. március 31-én született. A vírus miatt köszöntése eltolódott nyárra. Józsi bácsi egész életét a munka határozta meg; fő hivatása kertész. Ma is imádja a kertjét, a virágokat, a növényeket. Ápolja, gondozza őket. Hosszan sétálni már nem tud, de kapálásban felveszi a versenyt a fiatalokkal.

Kovács László 1930. július 16-án született. A még mindig életvidám Laci bácsi tevékenyen tölti a napokat, kerítést javít, csillagokat szemlél, régi filmeket digitalizál. Ígéretet tett arra, hogy a felújított kultúrházban megidézi a mozik hangulatát.

Gratulálunk mindkét ünnepltetnek! Kívánunk erőt, egészséget! Találkozunk a 100. szülinapon!

P. É.

KÖSZÖNTÉSEK

TISZTELETTEL ÉS SZERETETTEL KÖSZÖNTJÜK AZON 70 ÉV FELETTI MOZSGÓI LAKOSOKAT, AKIK AUGUSZTUS HÓNAPBAN ÜNNEPLIK SZÜLETÉS NAPJUKAT!

- Hegedüs József Mátyás k. u.
- Hegedüs Józsefné Mátyás k. u.
- Horváth Jánosné Alsóhegy
- Horváth Józsefné Zrínyi u.
- Kocsis István Árpád u.
- Percz János Gyuláné Mátyás k. u.
- Szabó István Árpád u.
- Tormási Ferencné Petőfi u.
- Török Ferencné Mátyás k. u.

DÉLI HARANGSZÓ

2020. márciusában Ács Tibor javasolta, hogy kerüljön be községünk a Kossuth Rádió Déli harangszó című műsorába. A jó ötlet nyomán indultunk el felkutatni a lehetőséget.

Április 3-án az MTVA közönségszolgálat, a rádió hangtára válaszolt az email-re. Köszönettel fogadták megkeresésünket. Adatokat és leírást kértek tőlünk: hol, melyik tájegységen helyezkedik el a település. Kértek néhány mondatot a település történetéről, eredetéről, alapításáról. Bővebb leírást a templomról, annak történetéről, alapításáról, építészeti jellegzetességeiről, védőszentjéről. A harangtorony magassága, a harangok készítésének körülményei és története is kérdéseik között szerepelt.

A leírás beküldése után a Produkciós iroda gyártásvezetője, Vancsók György vette fel velünk a kapcsolatot és türelmünket kérte a vírus helyzetre való tekintettel. Biztosított bennünket, hogy amint lehetőség lesz, elkészítik a hangfelvételt és a Kossuth Rádió Déli harangszó műsorában a harang a Mozsgói Magyarok Nagyszonyja római katolikus templomban meg fog szólalni.

Július közepén hívott telefonon a gyártásvezető úr, hogy augusztus 25-én megérkezik a stáb és megfog történni a felvétel. Az adásba kerülés időpontjáról később születik meg a döntés, aminél figyelembe veszik kérésünket is, például a búcsú napját.

A facebookon értesítjük Önöket a pontos időpont-ról; akit érdekel, személyesen is ott lehessen a felvételkor.
H. b. B.

ANYAKÖNYVI HÍREK

HÁZASSÁGKÖTÉS

Hosszú idő után ismét volt egyházi esküvő a felújított Mozsgói templomban.

Kovács Nóra és Kozma Gyula pécsi lakosok 2020. július 18-án mondták ki a boldogító igent.

HALÁLOZÁS

Szukits Józsefné Grósz Erzsébet (Szül.: Gyűrűfű, 1931. 09. 30.) Mozsgó, Kassai utcai lakos 2020. 08. 04.-én elhunyt. Temetése augusztus 14-én 11.00 órakor lesz a mozsgói temetőben. Erzsi néni jövő hónapban töltötte volna be a 89. életévét.

Nyugodjon békében!

MISEREND

2020.08. 09.
vasárnap
11.15 óra

2020.08. 22.
szombat
17.00 óra

MEGHÍVÓ

MOZSGÓI SPORTNAP

2020. AUGUSZTUS 29. szombat

Programok:

7:00 – 9.00 Ezüst Erdő futás regisztráció

9:40 POLGÁRMESTERI KÖSZÖNTŐ

9:50 Közös bemelegítés, pálya ismertetése

10:00 21+ km táv rajtja

10:10 7+ km és a 12+ km rajtja

10:15 KÍSÉRŐ PROGRAMOK KEZDETE

akadálypálya ügyességi versenyek

kirakodó vásár

ping-pong

foci népi játékpark

kézműves sátor

családi torna

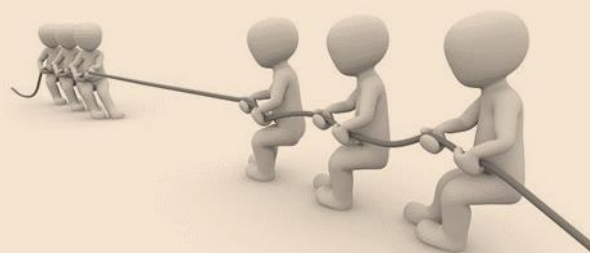
12.00 – 14.00 MEGHÍVJUK EGY EBÉDRE

12:30 Ezüst Erdő kids 1. csoport rajtja

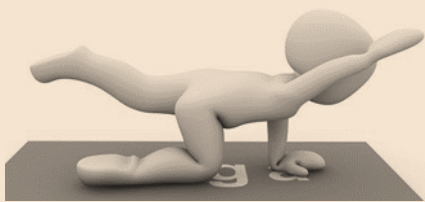
13:00 Ezüst Erdő Kids 2. csoport rajtja

14:00 Eredményhirdetések

15.00 BRINGÁS ÉS ROLLERES VERSENYEK

A programok ingyenesek!

INGYEN JÉGKÁSA LÉGVÁR

MOZOGJON A CSALÁD!

SZERETETTEL VÁRJUK KICSIKET ÉS NAGYOKAT EGYARÁNT!

ÓVODAI ÉLET

Az óvoda ismét teljes létszámmal működik. A gyerekek kihasználva a jó időt, szeretnek a szabadban játszani. Azok a gyerekek, akik szeptemberben kezdik az iskolát, bár elbúcsúztak, még járnak oviba. Készültünk a lomtalanításra is, lepakoltuk a felesleges holmikat a padlásról.

Folyamatosan nyitva leszünk nyáron is, csak annyi időre lesz leállás (aug. 17-29.), amíg elvégzik az új év indulása előtt a nagytakarítást és a fertőtlenítést.

A járvány miatt a beiratkozás online módon valósult meg, melynek jogi formuláit szülők és pedagógusok is most tanulták meg. Az újonnan érkezők ismerkedése az óvodával szintén elmaradt. Augusztusban szülői értekezletet hívunk össze, hogy beszéljessünk az új szülőkkel a napirendről, az óvodai életéről.

Gulyás Csabáné

Fotók: Borbély Éva

HÖLGYEK HORGÁSZBOTTAL!

Mozsgón a szebbik nem közül többen is űzik a halakat – megjegyzem sikeresen – a horgásztavakon. Vannak, akik családostul, de riportalanyom legtöbbször egyedül keresíti meg a halak sorsát. Minden bizonnyal nem csak a pecások tudják Mozsgón, hogy Léránt Katalin (Katka) kedvenc időtöltése a horgászat. Domoloston többször találkoztam vele, és haltartója már nem volt üres.

A Horgász-Vadász TV csatorna egyik reklámja egy program, amely letölthető okos telefonra. Horgász-helyeket, csalikat, nagy fogásokat mutat be, és hogy utóbbiakat a horgászok HOGY A FENÉBE CSINÁLTÁK? Katka, hát hogy a fenébe csinálod? Szerénységed ellenére, avass be bennünket.

Mióta és milyen indíttatásból horgászol?

Körülbelül 1992 óta fertőzödtem meg a horgászat-tal. Akkoriban Turbékban dolgoztam az otthonban. A munkatársakkal többször volt horgászzal egybekötött programunk. Szórakozásként indult, aztán egyre komolyabban kezdtem horgászni. Természetesen igyekeztem alaposabb ismereteket szerezni.

Mi motivált és jelenleg is mi motivál jobban? A halfogyasztás vagy a sporthorgászat.

Nem tartom magam húshorgásznak. Nem görcsölök, hogy mindenáron halat kell fognom. De ha fogok és elkészítem, akkor a szokásos: halászlé vagy rántott hal pontyból. Amurt pedig előző este egymás tejbe helyezek és így sütöm meg másnap. A főtt halak közül sokat elajándékozok.

Egyesületi tag vagy-e? Vagy csak napijeggyel horgászol?

Éves engedélyem van Almamelléken saját stég (horgászállás) nélkül. Nem olcsó hobbi a horgászat. Autózás, felszerelés, etetőanyag, csali. Ismerem a jelmondatot „Fogd meg és dobd vissza!” Ez nekem kicsit drága lenne!

Mondj néhány szót a felszerelésről, csaliról... ?

Általában 2 teleszkópos bottal 0,25-ös zsinórral, 4-es vagy 6-os horoggal. Gumikukoricával csalizok.

Kukoricával, búzával etetek. Tavasszal és ősszel etetőkosarat használok. Rakétával is etetek. (Ez egy műanyag eszköz, megtölthető etetőanyaggal. Vízre éréskor szétnyílik és kiszóródik a csalogató anyag.)

A horogra PVA-hálót is feltűzök néha. (Ez olyan anyagból van, ami vízre érés után feloldódik és a benne lévő etetőanyag a horog mellé koncentrálódik.)

Hát ezekből látszik, hogy nem babra megy a játék! Milyen halfajtákra specializálódtál? Ezekből mekkora a legnagyobb, amit kifogtál?

Békés halakra horgászok. Pontynál 16 kg-os, amurnál 8 kg-os a legnagyobb.

Ragadozó halakra nem szoktam horgászni. Mivel a nádfal mellett horgászok, nagyon kell figyelni. Kapás után a halak igyekeznek a nádasba berohanni. Onnan aztán nehéz kiimádkozni.

Melyik izgalmas fogásodról emlékeznel meg?

Az előbb említett nádasnál horgásztam. Először a ponty kapott és beszaladt a nádasba. Negyedórát kínlódtam vele, és amikor kijött, a másik botra is kapásom volt. A bot megindult, azt a lábammal fogtam meg. A zsinórok összegabalyodtak. De sikerült először az amurt, majd a pontyot is megszákolnom. (Ezek az előbb említett kapitális halak voltak!)

Nyilván kudarcok is előfordultak?

A halaknak is meg kell adni az esélyt. Legutóbb negyed órával a beetetés után volt egy nagy kapásom. Hosszú fárasztás után bement a stég alá... A másik, kapás után a nádba ment és szakított. A harmadik igen nagy ponty lehetett, mert az orsóm feladta a harcot. Végül azért fogtam még 2 pontyot és egy 4 és fél kg-os amurt. Kiengesztelésül.

Hogyan reagáltak a férfi horgászok, főként mikor egyedül megjelenysz a vízparton?

Semmi negatívumot nem tapasztaltam. Azt hiszem elismerik, hogy jól horgászom.

Mivel bíztatnád nőtársaidat, hogy próbálkozzanak a horgászzal, akár egyedül is?

Akár hallal vagy anélkül is jó kikapcsolódás. A nádasoknál különösen. Vadkacsák a kicsinyeikkel. Kedves látnivaló mikor már táplálékot keresnek. Főképp hétköznap horgászok. Ilyenkor általában kevesebben vannak. Nem szoktam nagyon korán menni. Kipihenem magam a víz mellett.

Katka, köszönöm a beszélgetést. További sok sikert kívánok. Horgászvégszóval: GÖRBÜLJÖN!

g.

HATÁRON INNEN ÉS HATÁRON TÚL

Augusztus

„Ha Domonkos forró,
Kemény tél várható.
Lőrinc napja ha szép,
Sok a gyümölcs és szép.
Bertalan a szép idővel,
Az ősz is nekünk kedvez.
Sűrű eső augusztusban
Jó mustot ad a hordókba.”

augusztus 06.

1926.08.06. Először úszta át amerikai nő a La Mance csatornát. Gertrude Ederle 19 évesen két órával megdöntötte a férfiak rekordját, 14 és fél óra alatt úszta át. A gyorsan változó árapályokkal tarkított, kétméteres hullámokkal, különösen hideg vízzel és rendkívül sok medúzával színesített extrém nehéz, 34 kilométeres kihívást azt megelőzően csupán öt férfi tudta teljesíteni.

augusztus 09.

1173.08.09. Elkészült a pisai torony építése, amit nem terveztek ferde. Miután 1178-ban a

torony harmadik emeletét is felhúzták, az épület annyira megsüllyedt, hogy a nagy riadalom miatt az építkezést azonnal leállították. 100 év múlva láttak hozzá a további

építkezésnek. Az utolsó emeletét 1372-ben fejezték be, és ekkor állították fel a harangokat is. Hét harang van, a zenei skála minden hangjának egy. Magassága 55,86 m az alacsonyabb oldalon, és 56,70 m a magasabb oldalon. Alapjának külső átmérője 15,484 m, belső átmérője 7,368 m, súlya 14700 tonna. A dőlést valószínűleg az okozhatta, hogy a torony alatt nagy valószínűséggel, kis sziget pereme húzódott, mely az egykori kikötő része lehetett. 800 év alatt 5 fokot és 22 percet mozdult el a függőlegestől, a 80-as években a dőlés mértéke meghaladta a 4 métert.

augusztus 17.

1859.08.17. Először használtak légi postát. Egy hőlégballon szállított 100 levelet New Yorkba a 44 kilométerre lévő Lafayette-ből. A címzettek csak hetekkel később kapták meg a leveleket.

1977.08.17. Megnyílt a Planetárium. Budapesti Népligetben azóta is működő speciális félgömb alakú, kupola formájú mozi.

1977.08.17. Az „Arktyka” orosz atomjégtörő hajó eljutott az északi sarkra. Ez volt az első hajó az Északi-sarkon.

augusztus 20.

1966.08.20. Debrecenben megrendezték az első Virágkarnevált. Közép-Kelet-Európában egyedülálló karnevál, Debrecen legismertebb rendezvénye. 15-20 különböző jeleneteket ábrázoló „virágkocsi” vonul fel, egyenként 150-180 ezer szál csak élő virággal és természetes kiegészítőkkel feldíszítve.

augusztus 24.

1988.08.24. Megszületett az első magyar lombikbébi. Reggel 7 óra 9 perckor a pécsi orvostudományi egyetemen 3850 grammal, kislány.

augusztus 27.

1783.08.27. Párizsban szállt fel a Jacques-Alexandre César Charles francia fizikus által épített 3,5 méter átmérőjű 27 köbméteres, selyemmel és gumival bevont léggömb. Ezt az első hidrogéngázzal töltött léggömböt 22 km megtétele után az emberek félelmükben szétverték.

augusztus 28.

1963.08.28. Elindult a MALÉV első Európán kívüli járata, egy IL-18 típusú gép. Budapest - Athén-Kairó útvonalon közlekedő menetrend szerinti járat hetenként egyszer indult. A menetidő Budapest és Athén között 2 óra 20 perc, Athén és Kairó között 2 óra, a teljes Budapest-Kairó között (beleértve a leszállást és felszállást is) 5 óra 10 perc volt a menetidő.

Forrás: ezenanapon.hu, wikipédia

Kántor Éva

NYÁR VAN

Nyár van, a nap ereje pörköli a tájat, a növényeket. Minduntalan szembesülünk azzal, hogy a körülöttünk megszokott növényzet pusztul, a klíma változása egyre nyilvánvalóbb. Az őshonos növények egy része nem tud alkalmazkodni a gyors változáshoz, könnyebben megbetegszik, kiszárad, elpusztul. A helyét első körben a behurcolt, tájidegen fajok foglalják el, miattuk sok új rendelkezés lépett életbe hazánkban is.

Már vannak tiltólistás növények, és létezik egy „telepítésre nem ajánlott” lista is. Ezeken olyan növények is szerepelnek, melyek néhány éve jelentek meg, de olyanok is, melyek már több mint száz éve itt élnek velünk, de kivadultak, mivel magról, esetenként gyökérhajtásról is szaporodnak, vagy tarackolva terjednek.

Ezek közt kiemelt allergén a parlagnyír és a kanadai aranyvessző, most van a szezonjuk, utóbbit, bár dekoratív, szép a virágzata, azóta irtom én is, amióta már két allergiatabletta kell naponta, amikor nyílik. A valaha mézelőként telepített, és kivadult selyemkóró (vaddohány, vadgyapot, papagájvirág) - az *Asclepias syriaca*, ami illatos, szép virága, és papagájhoz hasonló termése miatt ma is közkedvelt dísnövény.

A parkokban lévő nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*), amit formás alakjáért, és fekete boggyóterméséért ültettek, hogy a madaraknak téli csemegéül szolgáljon. Az ecetfa (*Rhus typhina*), és a bálványfa (*Ailanthus*), amiket az emberek 90%-a mindig összekever egymással - az ecetfa az a szép bugás termésű alacsony díszfa (valójában cserje), ami falunkban is több helyen látható, őszre szép pirosasra színeződő levelei nagyon feldobják az utcaképet. Sokan rögtön felkiáltanak, hogy irtsuk ki...

Nem kell. A települések belterületén továbbra is helyük van, csak okosan kell gondozni őket, és csak a természetben megjelenő példányokat kell irtani. Bár szerintem idővel változni fog a hozzáállás.

Sajnos a megszokott fafajok egy részét el kell majd engednünk, és olyanokkal pótolni, amik képesek megélni nálunk. Bizonyára mindenki emlékszik a néhány éve nagy vihart kavart akácok elleni tervekről, ami nagyban visszavetette volna az amúgy is kényes helyzetben lévő hazai méhészek lehetőségeit, szerencsére elcsendesedtek a hullámok, és maradhattak az akácfák.

Most még nagy az ellenkezés a császárfa ellen, mert az is terjed gyökérről, de egyre többen egy jó alternatívaként említik a nyárfák helyett - amiket szintén egyesek ki akarnak irtani teljesen.

Rengeteg vélemény, és ellenvélemény feszül egymásnak, de a természet változik, és meg kell tanulnunk együtt élni vele, olyan növények felé kell fordulni, amik átvehetik a régiek helyét, mert ha sokáig húzzuk az időt, akkor el fog sivatagosodni az ország, és megfulladunk a portól, és az esők nem áldásként hullanak majd ránk, hanem pusztító áradatként mosnak el mindent.

Alkalmazkodni, és élni a lehetőségekkel. Karban tartani az árkokat, vízelvezetőket, víztározókat, tavakat létrehozni, hogy mentesítve legyenek a csatornák, és öntözni lehessen, ahol szükséges. Nem büntetőadót kivetni a víztározókra, hanem támogatást adni rájuk. Nem ezerféle megkötést kitalálni azoknak, akik zöldítenek, hanem tanácsokat adni és segítséget. Cikkeket, információkat közzétenni, hogy mindenki hozzájuk férhessen.

Jó lenne, ha elindulna egy komoly kezdeményezés, egy fajtaajánlás létrehozására, amiből tájegységenként összegyűjtve megtudhatná mindenki, hogy az ő lakóhelyének körzetében milyen fafajta azok, amik jó eredménnyel telepíthetőek, melyek ajánlottak, és melyek azok a növények, amik nem ajánlottak, vagy épp a területi védetség miatt tiltottak.

A mai, virtuális térben is komoly nyomozómunka kell, ha bármit meg akarunk tudni. Ez nem jó, nem hasznos sem az egyénnek, sem az országnak. Nem merünk már kivágni egy beteg fát, mert mindenhez engedély kell, nem merünk ültetni, mert ha kivágnánk, ahhoz engedély kell, de közben ezer hektár szám vágják az erdőket, és eltűntek a valahai kis szántók közti erdősávok „vágások” is, amik régen felfogták a robogó vizet, és a víz által vitt talajt. Nincs fészkelőhelye a madaraknak és nincs eleség. Ez a mi világunk, tennénk érte! Csak kicsiben gondolkodhatunk. A saját portánkban, a saját településünkben. Hát tegyük meg itt azt, amit mi magunk megtehetünk, és biztassunk rá mindenkit!

Mozsgó, ez a Dél-Zselici kis falu a világnak egy olyan pontja, ahol a természet még az életünk része, az erdő közepén, patak partján, egy külön kis világ van, ami a miénk.

Tamasics Tünde

**„KI A VIRÁGOT SZERETI, AZ ROSSZ EMBER
NEM LEHET.”**

Virágillatú nesztelen suhanás az élet.

Puskás Istvánné, Árpád utca

Schludt Gyula, Kassai utca

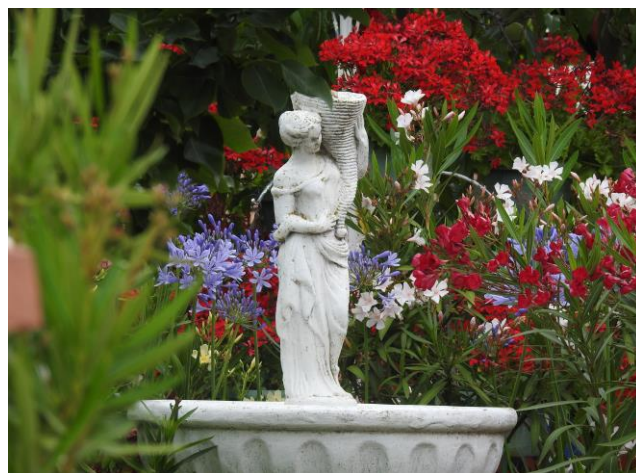
*Napfényben tündöklő bazsarózsák virradata
e nyári hajnal.*

Tormásy Viktória

Dr. Mülner Gyula, Zrínyi utca

Csak egy muskátlik keretezte pillanat volt.

Simon József, Mátyás k. utca

Szabados Zoltánné, Erdészház

„Mindennapi kenyerünket...”

Ilonka néni hajnalban kelt. Tegnap már lekovászolta a kenyérnek valót. A liszt közepén kis mélyedésben dagad az este berakott kovász, az élesztő. Az esti langyos víztől minden beindult még az este. Most csak keverni, gyúrni, dagasztani kell, abban meg nincs hiány. Szépen alakul a tészta.

Már felkel a nap. (Milyen csoda nyelvünkben: a Nap is kel és kel a kenyér, meg az ember is reggel.)

- Kelj fel, Zsuzsi: rázza gyengéden a tizenegy éves kislányt, ma kenyérsütés van. Én megyek a boltba dolgozni, félóra múlva szakítani kell a kenyeret, ne aludj vissza! A kislány még „tollázkodik” az ágyban, de vissza nem aludna. Felkel, megmosdik, összekészíti az iskolatáskát, közben megkel a tészta. Bemegy a szobába, felkelti az öccsét (bátyja gimnáziumi kollégista). Kelj, nemsoká indulni kell, ma kenyeret is viszünk. (Hetente egyszer.) Az öccse is tápázkodik, mosdik, összekészül, tízórai ma nem kell, talán kisült a péknél a kifli, ahol sütik a kenyeret.

Előkerül a nagykés, a kislány kettévágja a tésztát, átgyúrja, megformázza a két kenyeret. Hosszúkos kenyérekosarakba kerül a két cipó. Lépked a két gyerek az úton egyik kézbe az iskolatáska, másikba a kenyereskosár, benne a tészta, amiből majd délutánra kenyér lesz, az Élet.

Az utca eleje közelében van az Eke Imre háza, (kis parasztház), mellette valamivel kisebb a pékség, tetején a vaskos kemencekémény. A kutya kötve, hisz ma péntek van, ma sütik a falusi kenyeret is, jönnek-mennek az emberek az udvarba. A két gyerek bemegy az öreg ajtón, gyorsan behúzzák maguk mögött, (már megtanulták, hogy a pékműhely melegére vigyázni kell, megfázik a kenyér).

- Csókolom, - köszön a két gyerek.

- Meghoztátok a kenyeret?

Az asszony megsimogatja a két gyereket, kezét ráteszi a kenyértészta: jó lesz, mire felfűt a kemence, ha túlkelne, majd átdolgozzuk. Tudja, hogy Ilonka – a gyerekek anyja – már hajnalban dagasztott, a gyerekek szakítottak, formáztak (mai szóval virgoltak). Ilonka már több mint egy órája a Szövetkezeti boltban dolgozik az ura mellett az utca elején. Az a két-három tucat öregasszony meg a pár otthon lévő menyecske tudja hozni pontosan, de a gyerekeknek úgy kell, hogy még odaérjenek az iskolába. Az Ilonkának meg szívesen átdolgozza az Imre azt a két kenyeret. A kenyér meg annál jobb, minél többször átgyúrnák.

Az udvaron hatalmas kazal kérébe kötött rőzse, télen, az erdőn gyűjtötték pár napszámmal. Most hóna alatt két kérévet behoz a pék. Bedugja a kemencébe az élő parázsra, a fa nagy lobot vetve begyullad. A két gyerek bámulja a kemencét csillogó szemekkel, a tűz lángja csillagot varázsol szemükbe. Hát ebbe születik a kenyér, az Élet? Látták már sokszor, de mindig megigézi őket a tűz, az Ős.

- Gyerekek, menjetek, mert elkéstek az iskolából.

- Szóljatok apátoknak a boltba: jöhet a pékáruért, ezt a kiflit meg vigyétek, jó lesz tízóraira. A gyerekek elsietnek.

- Kedves, elmegyek az Imréhez, áthordjuk a frissen süttöt.

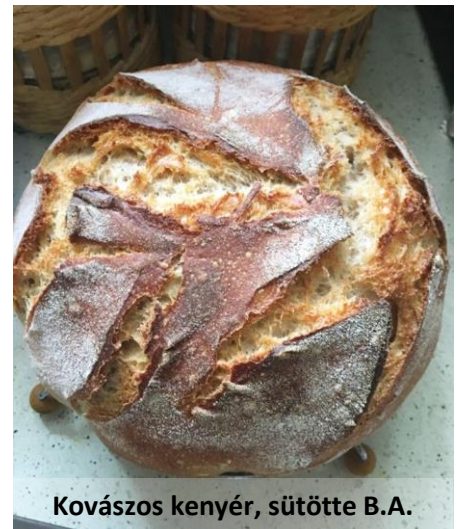
Fogja a harmad köbméternyi hántolt fűz vesszőből font hatalmas kosarat és elindul százötven méternyire lévő pékség felé.

- Jó reggelt!

- Jó reggelt Pistám! Akkor visszük?

- Mint évek óta minden reggel.

A kenyérral kezdik. Kettesével, a fenekével összefordítva teszik a nagy szögletes kosárba. Megtelt. A két ember fogja a kosár két fülét, (egyenként is van 30-40 kiló), és a járdán viszik a kenyeret azoknak, akik önhibájukból, önhibájukon kívül vagy csak azért, mert a „pék-Imre” jó kenyeret süt, a boltban vesznek. Hármat fordulnak, a pol-

Kovászos kenyér, sütötte B.A.

cokon katonás rendben sorakoznak a kenyerek. Negyedik forduló a kifli, zsömlé. Gyakorlott kezekkel számolják, bár soha nem csapná be egyik a másikat, inkább azért számol a pék, hátha ő tévesztett öttel, nehogy becsapja a szövetkezetet, vagy a leltárkor Pistának legyen baja. Egyik kézben kettő, a másikban három zsömlé vagy kifli, az öt. Megy a számolás 5, 10, 15, tele a kosár. Elviszik a boltba. Marad a kosárban, estig elfogy, másnap megint üres a kosár.

Vége vége a délutáni napközinek, katonás sorakozó.

- Vizontlátásra gyerekek!

- Vizontlátásra! - harsogja a sok gyerek és kizúdulnak a kapun.

A két gyerek is elindul hazafelé. Előbb a bolt, lássák a szülők, hogy semmijük nem tört. Fel kell venni a kenyérsütés árát is. Az sem utolsó szempont, hátha kapnak két keksz közt kemény lekvárt. A bolt után irány az Imre bácsi. Mint már annyiszor, rácsodálkoznak az egyenes tartású öregasszonyokra, akikkel néha reggel is találkoznak, amikor kerek szakajtóban hozzák a tésztát a fejük tetején. A kendőjükből kerek fejrevalót sodortak, ezen hozták reggel a szakajtó kosárba a tésztát. Most a kenyeret tették rá, a szakajtót a kezükben vitték. Még sose látta a két gyerek, hogy leesett volna fejük tetejéről a kenyér. A két gyerek nem képes ilyen mutatványokra.

- Imre bácsi megjöttünk a kenyerekért.

- Gyertek be!

Mérlegre kerül a két kenyér (évek óta annyi, de rend a lelke mindennek).

- Négy forint lesz. A gyerekek ennyit kaptak a boltban.

- Csókolom, a jövő héten jövünk.

A pék elmosolyodik, esze ágába nem jutott, hogy a sütés árához hozzászámolja a 40 filléres kiflit, amit reggel a gyerekeknek adott.

Este kacsaszír vagy kimelegített töpörtyű és friss, puha, finom kenyér a vacsora.

Pár évvel később a pék már csak bérsütésből, egyre kevesebből, fűszerpaprika szárításból tengeti napjait. A szocializmus építésébe nem fér be a maszek pékmester. A boltba a szomszéd nagyobb faluból hozzák, az állami sütődeből, a kenyeret.

- Ilonkám, vissza hoztam a tegnapi kenyeret: látod benn a közepében a zsákmadzag. Mért nem az Imrétől hozzátok azt a régi jó kenyeret?

- Juli néni adok helyette másikat. Ne haragudjon, nem mi döntjük el, ki szállítja. Megtörli a szemét, nem tud vitatkozni az öregasszonnyal, akik döntöttek azokkal meg nem akar: az az állásába kerülne.

Pár év múlva korszerűsítés és centralizáció jegyében a járásközpontba építenek kenyérgyárat. (Nem pékséget: gyárat.) Gyári portéka lesz az órabérbe betanított munkások által gyártott kenyér. Ha a kenyeres kis Csepel teherautóba téli reggel beledermed a gázolaj, akkor a faluban csak délután van kenyér. Ja, kérem a szocializmus építése áldozatokat követel!

Közelmúlt és napjaink. Az öreg pékség omladozik, ablaka is, ajtaja is nyitva-tárva, vagy hiányzik. Az egyik fal is ledőlt már, belátni az öreg kemence maradékára. Hová lett a sok-sok „élet”, ami benne született. Hová lett a pék, s a felesége, akik simogatták a kelő tésztát. Akiknek volt egy kedves szava a hozzájuk fordulókhöz. Akik ködös novemberi reggel meleg kiflit nyomtak a gyerekek kezébe. Hova tűntek az öregasszonyok, akik fejükön hordták a kenyeret. Akik a bolt felé ketten fogták a nagy kosár fülét, eltávoztak ebből a világból. Roskadozó tető felett csak a kémény viaskodik még a kóbor széllel. Eke Imre pékmester két fogadott, nevelt fia a szomszéd városban kenyeret, péksüteményt süt és boltot üzemeltet. Próbálják felvenni a versenyt a multikkal. Multi áruházláncok kínálják a tucatnyi fajta kenyeret. Van benne magos, fehér, félbarna, barna, rozsos, teljes kiőrlésű lisztből. Van mindnyájában állományjavító, penész gátló, ízfokozó, fél tucát E-..., meg amit csak akarsz.

Emlékszem a régre: liszt, só, kovász, élesztő, víz, esetleg krumplicsók volt benne, mert akkor egy hétig is puha maradt.

Bocsánat majd elfeledtem: benne volt Ilonka, Zsuzsika, az öccse, Eke Imre, a felesége Annus néni lelke. S talán a rőzse is, ölelkezve a kemence építőjével?

2019. Újkenyér hava

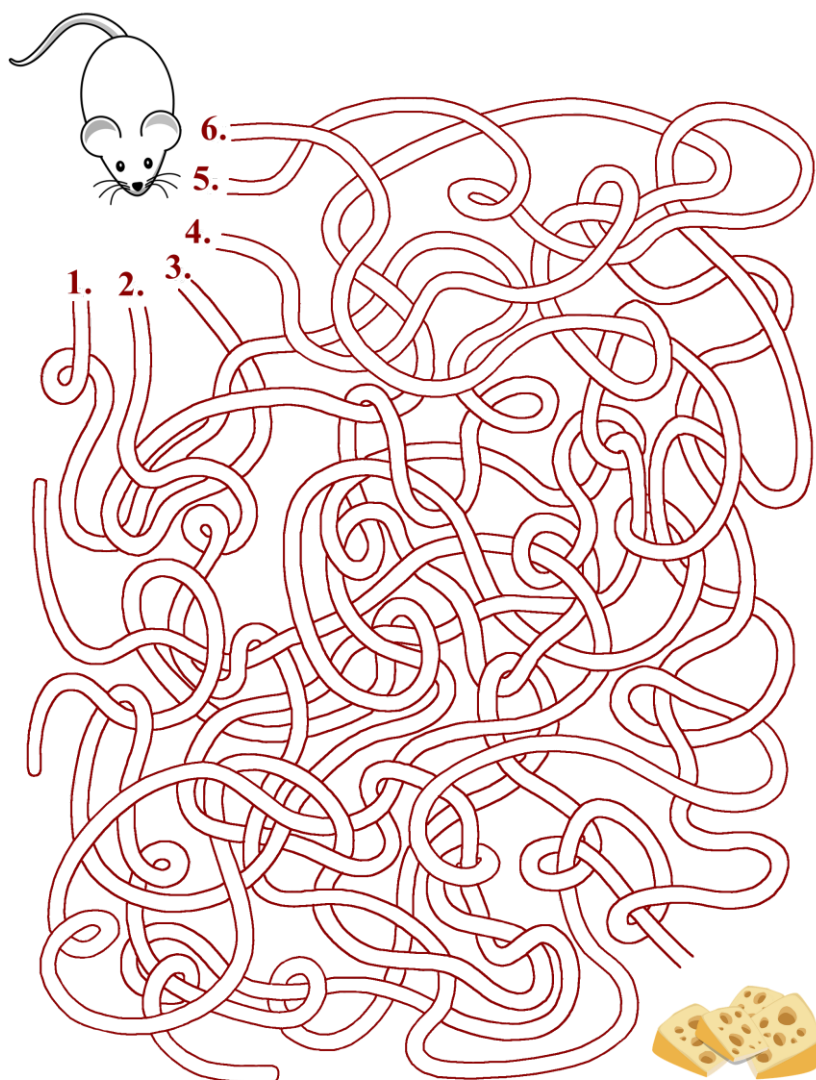
Júliusban megjelent gyerek fejtörő megfejtése: béka. Könyvet nyert Fónai Korina. A felnőtt rejtvény helyes megfejtései: lapzártá és a 11. Könyvet nyertek Paizsné Földi Anikó és Jámbor Bea. Gratulálunk.

AUGUSZTUSI REJTVÉNYEK:

A megfejtéseket továbbra is a mozsgokonyvtar02@gmail.com e-mail címre vagy Mozsgó facebook oldalára várjuk. Beküldési határidő: augusztus 17. A felnőtt és a gyerek rejtvény megfejtői külön-külön sorsolunk. A felnőtt rejtvény ajándéka könyv. A gyerek fejtörő esetében mind a két rejtvényre helyes megfejtést beküldők között meglepetés ajándékot sorsolunk ki. K. É.

GYEREK FEJTÖRŐ

Cini melyik útvonalon jut el a sajthoz?

Melyik a kakukktojás? Olvasd össze a megfejtések előtti és küld el nekünk.

1.

R – lepedő
K – párna
P – nadrág

2.

A – cica
I – tyúk
U – kutya

3.

H – alma
Z – cseresznye
F – meggy

4.

E – Mozsgó
O – Szigetvár
Ü – Pécs

6.

Ö – paprika
Á – paradicsom
É – avokádó

7.

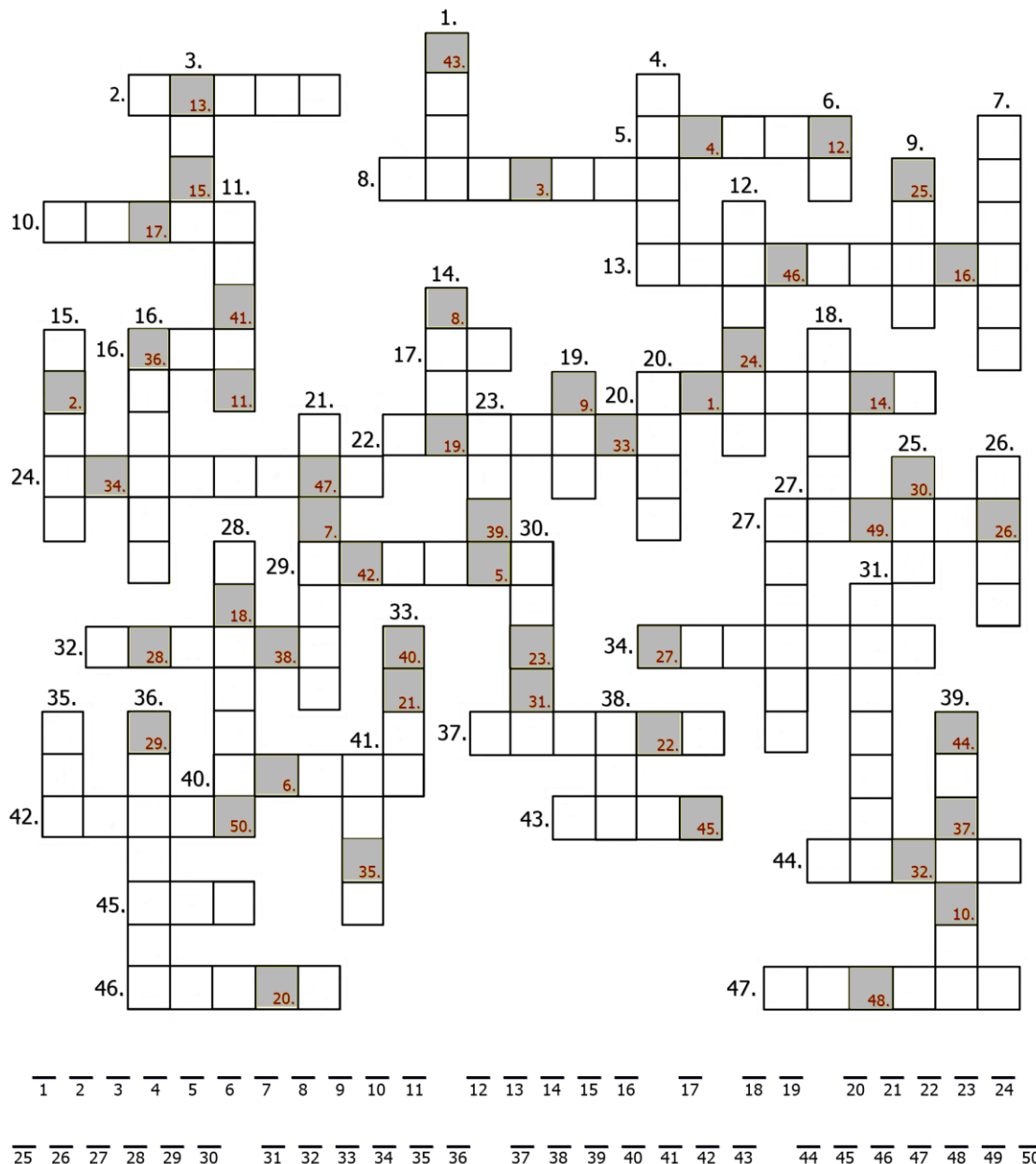
S – Gyöngyös
Z – Duna
B – Tisza

5.

M – zsírkréta
N – vonalzó
C – festék

FELNŐTT REJTVÉNY

Vízszintes:

2 - A ... kismalac, **5** - Észak, dél, kelet, nyugat, **8** - Pécsi Nemzeti ..., **10** - Farsang kelléke, **13** - Négylevelű lóherét találni, **16** - Az ég színe, **17** - Nem hölgy, hanem, **20** - Szerencsét hozó állat, **22** - Először nyíló tavaszi fehér virág, **24** - Küzdés, **27** - Lekvárt főzünk belőle, **29** - Tavasszal nyíló apró lila szirmú virág, **32** - Baranyai középhegység, **34** - A tudás ..., **37** - Fűszeres szósz, **40** - Vállon és fejen is használjuk, **42** - Habos krémes sütemény, **43** - A bűn gyümölcse, **44** - Düh, **45** - Égitest, **46** - Húsvét reggeli eledel, **47** - Hazát szolgálja.

Függőleges:

1 - Tömegközlekedési eszköz, **3** - Szerelem istene, **4** - Sütemény és kalács is van ilyen ízű, **6** - Rossz ellentéte, **7** - A ... cipője, **9** - Baranya megye székhelye, **11** - Gombóc Artúr kedvence, **12** - Barátságos, **14** - Tejtermék, **15** - Pillangó, **16** - Kalács féle, **18** - Járunk rajta, **19** - Mindig jár mégis egy helyben áll, **20** - Állat és számítógép kellék is, **21** - Cefréből főzik, **23** - Remény, vonzódás, **25** - Nyár után, **26** - Lábbeli, **27** - Sikertelenség, **28** - Nappal után jön, **30** - Férjem anyja, **31** - Mindig rosszkedvű, **33** - Múlt, jelen..., **35** - Fél tucát, **36** - Déli gyümölcs, **38** - Hideg évszak, **39** - Magyar tenger, **41** - Folyókn és egy tánc neve is

ASZTALITENISZ

MÁGOCS KUPA - 2020. 08. 01.

Közel 100 fő részvételével, küzdve a hőséggel; sok színvonalas mérkőzést, sok jó egyéni játékot hozott a mágocsi asztalitenisz verseny. Szakosztályunkat 6 versenyző képviselte: Horváth Gábor, Matus Attila, Nagy-Halas Géza, Pataki János, Tóth Lajos és Zsebe László.

Egyéni versenyszámban sajnos nem sikerült dobogós helyezést elérnünk: főtáblán a legjobb 8, illetve 16 között estünk ki.

Páros versenyszámban viszont mindhárom párosunk bejutott a legjobb 8 közé. A 3. hely sorsát „házi mérkőzés” keretében döntöttük el egymás között: a szerencse és a jobb koncentráció ezúttal a Matus Attila - Pataki János párosunknak kedvezett 3:2 arányban a Horváth Gábor - Zsebe László párosunkkal szemben. Nagy-Halas Géza - Tóth Lajos párosunk a 4-8. helyen végzett.

Hajrá Mozsgó!

Matus Attila
asztalitenisz-szakosztályvezető

APRÓHIRDETÉS

TÚZIFA ELADÓ!

Vékony kemény, gyertyán tölgy, bükk. Méterben vagy hasítva, erdei köbméter.
Érdeklődni telefonon: 06-30/612-9218

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

Tájékoztatjuk a T. Lakosságot, hogy az önkormányzat tulajdonában lévő **FÓLIASÁTOR** szeptember hónaptól kibérelhető térítésmentesen!

A fóliasátor a bölcsőde udvarában található, mely munkanapokon megtekinthető. Aki élni kíván a lehetőséggel, jelezze a hivatalban személyesen vagy telefonon: 06 73 544 018.

IMPRESSZUM • MOZSGÓ – Mozsgó Község Önkormányzatának információs lapja

A lap alapítója Mozsgó Község Önkormányzata. Mozsgó, Batthyány u. 15. • Felelős kiadó: Kovács Zsolt Vilmos polgármester;
Kiadó és Szerkesztőség: Községi Könyvtár. Mozsgó, Batthyány u. 13. • Felelős szerkesztő: Puskásné Horváth Éva
Szerkesztők: Bege Amália, Horváth Bernadette, Kántor Éva • Kiadványterv: Győri Zsuzsi • Telefon: +36 (73) 344-060; +36 (20) 329-0590
ISSN 2062-3577 (nyomtatott) ISSN 2062-7254 (online)